

**OLLA KIIREIM JA MUGAVAIM TARBIMISLAENUDE
PAKKUJA**

**MOS KONSERVO
PUSHIMET E
PARA 5 VITEVE!**

KREDI NË 1 ORË!

E THJESHTË, E SHPEJTË, PA KOLATERAL, PA GARANTOR SA HERË QË JU DUHET.

* Ära säilita viie aasta taguseid puhkusemälestusi!

IuteCredit Europe AS
2016. majandusaasta aruanne

SISUKORD

1 Üldteave ja kontaktandmed	3
2 Tegevusaruanne 2016	4
3 Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne 31. detsembril 2016 lõppenud majandusaasta kohta	7
3.1 Konsolideeritud koondkasumiaruanne 31. detsembril 2016 lõppenud majandusaasta kohta (EUR)	7
3.2 Konsolideeritud finantsseisundi aruanne 2016. aasta 31. detsembri seisuga (EUR)	8
3.3 Konsolideeritud omakapitali muutuste aruanne 31. detsembril 2016 lõppenud majandusaasta kohta (EUR)	9
3.4 Konsolideeritud rahavoogude aruanne 31. detsembril 2016 lõppenud majandusaasta kohta (EUR)	10
4 Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisad	11
1 Oluliste arvestuspõhimõtete kokkuvõte	11
2 Olulised raamatupidamislikud hinnangud ja otsused	15
3 Uute muudetud standardite ja arvestuspõhimõtete tõlgendamine ja rakendamine	16
4 Riskijuhtimise üldpõhimõtted	19
5 Intressi- ja teenustasutulu	25
6 Muud tulud	25
7 Intressikulu	25
8 Klientidele antud laenude allahindlus	25
10 Muud tegevuskulud	26
11 Materiaalne põhivara	26
12 Immateriaalne põhivara	27
13 Raha ja pangakontod	27
14 Nõuded klientidele	27
15 Muud varad	28
16 Laenud ja võlakirjad	28
17 Muud kohustised	29
18 Aktsiakapital	29
19 Investeeringud tütarettevõtetesse	29
20 Õiglase väärtuse määrtmine	29
21 Seotud osapooled	30
22 Emaettevõtte kui eraldiseisva äriühingu konsolideerimata finantsaruanded	31
22.1 Koondkasumiaruanne 31. detsembril 2016 lõppenud majandusaasta kohta (EUR)	31
22.2 Finantsseisundi aruanne 2016. aasta 31. detsembri seisuga (EUR)	32
22.3 Omakapitali muutuste aruanne 31. detsembril 2016 lõppenud majandusaasta kohta (EUR)	32
22.4 Rahavoogude aruanne 31. detsembril 2016 lõppenud majandusaasta kohta (EUR)	33
23 Kasumi jaotamise ettepanek	34
24 Juhatuse allkirjad 2016. majandusaasta aruandele	35
25 Sõltumatu vandeaudiitori aruanne	36

1 Üldteave ja kontaktandmed

Aadress:	Rotermanni 5-26 10111 Tallinn Eesti Vabariik
Registrikood:	11551447
Telefon:	+372 622 9177
Peamine tegevusala:	Tarbimisläenude andmine
Audiitor:	Ernst & Young Baltic AS
Aruandeperiood:	1. jaanuar 2016 – 31. detsember 2016

2 Tegevusaruanne 2016

Sissejuhatus

IuteCrediti missioon on olla kiireim ja mugavaim tarbimislaenude pakkuja.

AS IuteCredit Europe (edaspidi: **ICE**) on valdusettevõtte, mis on spetsialiseerunud tarbimislaenude andmisele oma 100% omanduses oleva tütarettevõtete kaudu. 2016. aasta 31. detsembri seisuga oli ICE-l kaks tütarettevõtet: ICS OMF IuteCredit SRL (edaspidi: **ICM**) Moldovas ja „IuteCredit Albania SHA“ (edaspidi: **ICA**) Albaanias. ICE ning ICM ja ICA moodustavad üheskoos **kontserni** (edaspidi ka: **IC**).

ICE tegeleb strateegilise juhtimise ja tarkvara arendamisega ning haldab kontserni kapitali hankimist ja suhteid investoritega. Tütarettevõtted pakuvad tarbijale laenuteenuseid, haldavad kohalikku laenuportfelli ning arendavad suhteid kohalike investoritega.

ICM tegutseb alates 2008. aasta augustist. ICA alustas äritegevust pärast Albaanias litsentsi saamist aprillis 2015.

Kontsern otsib aktiivselt uusi turgusid, kus oma teenust pakkuda.

2016. aasta jooksul kasvatas kontsern oma netotulu 41% (3,2 mln € vs. 2015. aasta 2,3 mln €), samas kui puhaskasum suurenes 48% (1,05 mln € vs. 2015. aasta 0,71 mln €).

2016. aasta eesmärgid seoses CPI, tulude ja kasumiga said peaaegu saavutatud. Kontsern saavutas 2016. aastaks seatud laenuportfelli eesmärgi (7 mln €), tegelik tulemus oli 7,8 mln €; lisaks ületati 0,9 mln € võrra tuludele seatud eesmärki ning ka puhaskasumi marginaal ületas ootusi, olles planeeritud 15% asemel 19%.

Peamised finantsnäitajad

	2016	2015
Varade tootlus ehk ROA (kasum / varad)	11,89%	13,24%
Omakapitali tootlus ehk ROE (kasum / omakapital)	49,49%	59,33%
Varade ja omakapitali suhe (varad / omakapital)	4,16	4,48

Tarbimislaenutooted

IC laenutooted on tagatiseta tarbimislaenud maksetähtajaga 1–18 kuud; laenusummad jäävad vahemikku 100–2300 € ja krediidi kulukuse määr sõltuvalt laenusummast, maksetähtajast ning kliendi tüübist ja staatusest vahemikku 35–400% aastas.

IC teenindab ainult kliente, kellel on alaline töökoht ja stabiilne sissetulek. Laenude andmise aluseks on isiku kindlakstegemine ja isiklik krediidiireiting. Uue taotleja krediidiireiting määratakse automaatselt, võrreldes taotleja näitajaid heade ja halbade laenude statistiliste kliendigruppide ning asjakohaste andmebaasidega. Uutest laenuaotlustest on kiidetud heaks Moldovas 60% ja Albaanias 67%. Mitmendat korda meie juurde pöörduvate klientide puhul kohaldame isiklikku krediidiireitingut, mis põhineb kliendi enda varasemal laenukäitumisel.

Laene antakse läbi agendivõrgustiku (nt poed, rahaülekannetega tegelevad ettevõtted, postiasutused) ja meie enda harukontorite. 2016. aasta lõpu seisuga olid meil piirkondlikud harukontorid Tiranas, Durrësis, Chişinăus, Bălţi, Comrat ja Cahulis. IC annab laene ainult pangakontole ega tegele sularahaga. Teatud IC agendid teostavad ka sularahaoperatsioone ning võtavad enda kanda sellest tulenevad riskid.

Tulubaas

Kontserni tulu koosneb (i) laenulepingutega seotud teenustasudest, mida makstakse laenuaotluse vastuvõtmise ja töötlemise, laenu andmise ning kehtivate laenuitingimuste muutmise eest; (ii)

intressidest, mis makstakse tasumata põhisummalt; ja (iii) mitmesugustest tasudest, mida kohaldatakse laenulepingu rikkumiste korral.

Kogu IC äritegevus rajaneb põhimõttel, et me vajame üksnes hea laenukäitumisega kliente ning tahame vältida probleemseid ja lepinguid rikkuvaid kliente. Sellest tulenevalt tuleb suurem osa kontserni intressi- ja teenustasutuludest klientidelt, kellel on hea laenukäitumine. Laenulepingu tingimuste rikkumisel maksmisele kuuluvad tasud on kehtestatud eesmärgiga kompenseerida kaotatud raha, mis oleks pidanud laekuma, kui klient oleks teinud laenumakseid vastavalt laenulepingule.

Kliendibaas ja portfelli

2016. aasta lõpu seisuga oli IC andmebaasis rohkem kui 121 000 üksikisikut (2015: üle 70 000). Nendest omab alalist töökohta Moldovas üle 90% ja Albaanias üle 93%. Naised moodustavad kliendibaasist Moldovas üle poole ning Albaanias veidi üle 38%. Umbes pooled kliendid on kasutanud meie teenuseid ka varem ning on vähemalt ühe laenu juba edukalt tagasi maksnud.

Laenuportfelli (st laenukoostise jääk korrigeerituna laenu ja garantiide väärtuse languse katteks moodustatud eraldistega) kasvas aasta võrdluses ligikaudu 54%, jõudes rekordilise 7,9 mln € tasemele (2015: 5 mln €). Laenuportfelli ei sisalda tulevikus saadaolevaid teenustasusid, mida kliendid on seaduse järgi kohustatud laenulepingu sõlmimisel maksma, kuid mille tähtaeg on laenulepingu kohaselt tulevikus. 2016. aasta 31. detsembri seisuga oli tulevikus saadaolevate vahendus-, garanti- ja teenustasude summa 3,55 mln € (2015: 1,4 mln €).

2016. aasta lõpu seisuga moodustasid nõuetekohaselt teenindatavatest laenudest ligikaudu 26% laenutooted maksetähtajaga üle 12 kuu (2015: 28%) ja ca 74% laenutooted maksetähtajaga kuni 12 kuud (2015: 72%). Laenutooted maksetähtajaga alla 2 kuu moodustasid nõuetekohaselt teenindatavatest laenudest vähem kui 1,5%.

Klientide laenukäitumise indeks (*customer performance index*, CPI) on näitaja, millega me mõõdame laenumaksete tegelikku laekumist võrdluses oodatavate laenumaksetega, lähtudes klientidega sõlmitud laenulepingute maksegraafikutest. 2016. aastal (ja kuni aastaaruande koostamise kuupäevani) tehti üle 87% oodatavatest laenumaksetest vastavalt laenulepingutele või maksimaalselt 30-päevase viivitusega.

Meeskonnatöö tõhusus

2016. aasta lõpu seisuga oli kontsernis tööl 42 inimest (2015: 36). Kontserni kaalutud keskmine aastatulu töötaja kohta ületas 128 000 € (2015: 100 000 €). Jätkame tööprotsesside efektiivsuse tõstmist ning meeskonnaliikmete isikliku tööpanuse mõõtmist. Paljud uued töötajad liitusid aasta keskel, mistõttu näeme nende produktiivsuse kasvu näitajaid alles aastal 2017.

Meeskonna palgatase (sh boonused) ületab nii kohalike turgude keskmist kui kontsernile teada olevate andmete kohaselt ka finantssektori asjakohaseid tasemeid. Meeskonna tööjõukulud 2016. aastal olid 622 000 € (2015: 335 000 €). Peame õigeks, et ettevõtte ja selle kasumi kasvamisel saaks kõrgemalt tasustatud ka meie meeskond.

Õigusriskid

Kontsern peab tagama, et riigiasutused tunnustaksid tema tegevust ja laenulepinguid. Riigi ja õiguskaitseasutuste poolne tunnustamine on muus osas tagatiseta laenu puhul ainuke tagatis laenuandjale ja tema investoritele.

ICM on saanud Moldova valitsuselt tegevusloa mikrofinantseerimisalaseks tegevuseks. 2015. aasta aprillikuus sai ICA tegevusloa Albaania keskpangalt.

ICE kui emaettevõtte ise ei tegutses valdkonnas, kus oleks vaja litsentsi. ICE soovib olla läbipaistev ning selle tagamiseks avalikustab ta investoritele kvartaliaruandeid ja lähtub oma raamatupidamises IFRS-i standarditest, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt.

Laenulepingute tingimusi ja nende muutmist kontrollib kontserniväline advokaat. Lepingutingimuste jõustumist jälgitakse ning kõigist raskustest nende rakendamisel kohalikus kohtusüsteemis antakse teada.

Investorsuhted

Kontserni investeerimistooteid kujundatakse vastavalt vajadusele ning seetõttu neid käesolevas aastaaruandes ka täpsemalt ei kirjeldata. Kontsern korraldab ainult suunatud pakkumisi (Eesti väärtpaberituru seaduse § 12 lg 2), väljastades võlakirju või võttes laene, ning on täheldanud erinevate institutsioonide ja edukate ettevõtete kasvavat huvi paigutada osa oma vabast rahast suhteliselt paindlikku, läbipaistvasse ja suure tootlusega finantstootesse. Kõigile investoritele saadetakse kvartaliaruandeid. Ka ICE tütaretevõtted arendavad suhteid ja sõlmivad laenulepinguid kohalike investoritega, kui intressimäärad seda soosivad, võttes arvesse ka valuutariski.

2016. aastal kaasas kontsern investoritelt üle 2,3 mln € lisakapitali. Täiendava kapitali kaasamine aitas kasvatada kontserni kliendibaasi ja käivet, eriti Albaanias. Samuti keskendus kontsern majandusaastal tööprotsesside täiustamisele, kliendisuhete haldamisele ja meeskonna koolitamisele, mis aitavad toetada äritegevust ning pakkuda tehnilist tuge.

Investoritele võlgnetavate summade kaalutud keskmine intressimäär ületas aastast 14% (2015: 14%). 2016. aastal investoritele makstud intresside kogusumma oli üle 721 000 € (2015: 526 000 €). Kontsern täitis probleemideta kõik oma kohustused.

2017. aasta eesmärgid

Kontsern kavatses kasvatada oma nõuetekohaselt teenindatavate laenude portfelli 2017. aasta lõpuks vähemalt 11,6 mln € suuruseks, ilma et klientide laenukäitumise indeks väheneks (CPI > 90%) või tegevuskulude osakaal võrreldes intressituluga märkimisväärselt kasvaks.

2017. aastaks on seadnud kontsern endale järgmised eesmärgid: väljastatavad laenud üle 31,5 mln €, oodatav müügitulu üle 6,6 mln €, puhaskasumi marginaal vähemalt 22%. Eelduslik omakapital 2017. aasta lõpus peaks olema vähemalt 3,8 mln € (pärast dividendimakseid). Kontsern võib aasta keskel korrigeerida oma eesmärgi vastavalt Moldova leu kursi volatiilsusele. Valuutarisk võib olla äri kasvu takistavaks teguriks.

Juhtkonna hinnangul on IuteCredit jätkuvalt tegutsev ettevõte.

3 Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne 31. detsembril 2016 lõppenud majandusaasta kohta

3.1 Konsolideeritud koondkasumiaruanne 31. detsembril 2016 lõppenud majandusaasta kohta (EUR)

	Lisad	2016 EUR	2015 EUR
Intressi- ja teenustasutulu	5	3 763 742	2 572 319
Muud tulud	6	1 635 868	1 089 866
Tulud kokku		5 399 610	3 662 185
Intressikulu	7	-721 084	-525 818
Laenude allahindlus / allahindluse tühistamine	8	-1 500 079	-883 835
Netotulu kokku		3 178 447	2 252 532
Palgad ja muud tööjõukulud	9	-622 238	-334 705
Muud tegevuskulud	10	-996 520	-692 557
Amortisatsioonikulu	11, 12	-38 010	-32 065
Tegevuskulud kokku		-1 656 768	-1 059 326
Kasum/kahjum valuutakursi muutustest		58 657	-294 770
Kasum/kahjum valuutakursi muutustest kokku		58 657	-294 770
Kasum enne maksustamist		1 580 336	898 436
Tulumaks		-533 049	-189 511
Aruandeperioodi kasum		1 047 286	708 925
Muu koondkasum			
Muu koondkasum, mis klassifitseeritakse järgmistel perioodidel ümber kasumiaruandesse: Kursivahede mõju välismaise äriüksuse tulemuste ümberarvestamisele		49 011	-208 602
Muu koondkasum kokku		49 011	-208 602
Kasumiosa, mis kuulub omanikele		1 096 297	500 323
Koondkasum kokku, mis kuulub omanikele		1 096 297	500 323

Lisad lehekülgedel 11–34 on konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

3.2 Konsolideeritud finantsseisundi aruanne 2016. aasta 31. detsembri seisuga (EUR)

	Lisad	31. detsember 2016 EUR	31. detsember 2015 EUR
Varad			
Raha ja pangakontod	13	336 383	74 084
Klientidele antud laenud	8, 14	7 825 942	5 073 174
Ettemaksed		35 404	11 600
Muud varad	15	344 349	81 267
Muud finantsinvesteeringud		10 000	10 000
Materiaalne põhivara	11	85 267	67 488
Immateriaalne põhivara	12	160 946	38 382
Varad kokku		8 798 291	5 355 995
Kohustised ja omakapital			
Kohustised			
Laenud ja võlakirjad investoritelt	16	6 253 770	4 048 756
Muud kohustised	17	430 409	112 424
Kohustised kokku		6 684 179	4 161 180
Omakapital			
Aktiivkapital	18	275 200	275 200
Realiseerimata kursivahed		-244 293	-293 304
Jaotamata kasum		1 035 919	503 994
Aruandeperioodi kasum		1 047 286	708 925
Omakapital kokku		2 114 112	1 194 815
Kohustised ja omakapital kokku		8 798 291	5 355 995

Lisad lehekülgedel 11–34 on konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

3.3 Konsolideeritud omakapitali muutuste aruanne 31. detsembril 2016 lõppenud majandusaasta kohta (EUR)

	Aktsiakapital	Realiseerimata kursivahed	Jaotamata kasum	Omakapital kokku
Seisuga 1. jaanuar 2015	275 200	-84 702	683 994	874 492
Aruandeaasta kasum	0	0	708 925	708 925
Muu koondkasum	0	-208 602	0	-208 602
Koondkasum kokku	0	-208 602	708 925	500 323
Makstud dividendid	0	0	-180 000	-180 000
Seisuga 31. detsember 2015	275 200	-293 304	1 212 919	1 194 815
Seisuga 1. jaanuar 2016	275 200	-293 304	1 212 919	1 194 815
Aruandeaasta kasum	0	0	1 047 286	1 046 263
Muu koondkasum	0	49 011	0	49 011
Koondkasum kokku	0	49 011	1 047 286	1 096 297
Makstud dividendid	0	0	-177 000	-177 000
Seisuga 31. detsember 2016	275 200	-244 293	2 083 205	2 114 112

Lisateave aktsiakapitali kohta on toodud lisas 18.

Lisad lehekülgedel 11–34 on konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

3.4 Konsolideeritud rahavoogude aruanne 31. detsembril 2016 lõppenud majandusaasta kohta (EUR)

	Lisad	2016	2015
Äritegevus			
Aruandeaasta kasum/kahjum		1 047 286	708 925
Korrigeerimised aruandeaasta kasumi/kahjumi neto rahavooga vastavusse viimiseks:			
Materiaalse ja immateriaalse põhivara amortisatsioon	11, 12	38 010	32 065
Eraldised ebatõenäoliselt laekuvate nõuete katteks	8, 14	1 500 079	883 835
Valuutakursside muutuste mõju		-58 657	294 770
Intressi-, teenustasutulu	5	-5 396 926	-2 572 319
Intressikulu	7	717 532	525 818
Tulumaksukulu		533 049	189 511
Rahavood äritegevusest enne varade ja kohustiste muutust		-1 619 627	62 605
Muutus nõuetes klientidele	8, 14	-3 989 152	-2 112 678
Muutus laenu- ja võlakirjakohustistes	16	2 056 903	764 847
Muude varade muutus	15	1 731	1 239
Muude kohustiste muutus	17	-134 625	-207 396
Laekunud intressid, teenustasud		5 114 784	2 137 900
Makstud intressid		-819 197	-546 053
Rahavood äritegevusest kokku		610 817	100 464
Investeermistegevus			
Materiaalse ja immateriaalse põhivara soetamine	11, 12	-174 271	-61 320
Eesti Ühistupanga osade soetamine		0	-10 000
Rahavood investeermistegevusest kokku		-174 271	-71 320
Finantseermistegevus			
Makstud dividendid		-177 000	-180 000
Rahavood finantseermistegevusest kokku		-177 000	-180 000
Raha ja rahalähendite muutus		259 546	-150 856
Raha ja rahalähendid aruandeaasta alguses	13	74 084	177 997
Raha ja rahalähendite muutus		259 546	-101 013
Valuutakursside muutuste mõju		2 753	-2 900
Raha ja rahalähendid aruandeaasta lõpus	13	336 383	74 084
		31. detsember 2016	31. detsember 2015
Raha ja rahalähendid:			
Sularaha		22	142
Piiranguteta arvelduskonto		336 361	73 942

Lisad lehekülgedel 11–34 on konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

4 Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisad

1 Oluliste arvestuspõhimõtete kokkuvõte

Teave ettevõtte kohta

IuteCredit Europe AS-i (edaspidi: ettevõtte) ja tema tütarettevõtete (edaspidi koos: kontsern) konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande väljastamine kinnitati juhatuse otsusega 28. aprillil 2017. Ettevõtte omanikel on õigus raamatupidamise aastaaruannet pärast selle väljastamist muuta.

IuteCredit SRL ja Iutecredit Albania SHA on tarbimislaene pakkuvad krediidiasutused, mille ainuomanik on IuteCredit Europe AS. Käesolev aastaaruanne sisaldab IuteCredit Europe AS-i ja tema tütarettevõtete konsolideeritud raamatupidamise aruandeid.

Koostamise alus

AS-i IuteCredit Europe konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Euroopa Liidus vastu võetud rahvusvaheliste finantsaruandlusstandarditega (IFRS). Alljärgnevalt on esitatud peamised konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel kasutatud arvestuspõhimõtted. Neid põhimõtteid on rakendatud järjepidevalt kõikide esitatud aastate puhul, kui ei ole märgitud teisiti.

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on lähtutud soetusmaksumuse meetodist, kui mõnest alltoodud arvestuspõhimõttest ei tulene teisiti. Kontsern liigitab oma kulud vastavalt nende olemusele.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kirjete esitusviisi või liigituse muutmise korral liigitatakse ümber ka eelmise perioodi võrdlusandmed, kui vastavast arvestuspõhimõttest ei tulene teisiti.

Konsolideerimise alus

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne hõlmab emaettevõtte ja tütarettevõtete (IuteCredit SRL-i ja IuteCredit Albania SHA) finantsaruandeid 2016. aasta 31. detsembri seisuga. Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne sisaldab tütarettevõtete finantsaruandeid alates kontrolli omandamise kuupäevast kuni kontrolli loovutamise kuupäevani. Kontroll on saavutatud, kui kontsern on avatud või tal on õigused investeerimisobjektis osalemisest tulenevale muutuvale kasumile ja ta saab mõjuvõimu kaudu, mis tal on investeerimisobjekti üle, seda kasumit mõjutada. Seega kontrollib kontsern investeerimisobjekti üksnes juhul, kui:

- tal on mõjuvõim investeerimisobjekti üle (st õigused, mis võimaldavad tal juhtida investeerimisobjekti olulisi tegevusi);
- ta on avatud või tal on õigused investeerimisobjektis osalemisest tulenevale muutuvale kasumile;
- ta saab kasutada oma mõjuvõimu investeerimisobjekti üle, et mõjutada oma kasumi suurust.

Arvestuspõhimõtteid rakendatakse tütarettevõtetes omatava osaluse konsolideerimisel järjekindlalt, võttes aluseks samad aruandeperioodid, mida kasutatakse emaettevõtte puhul. Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel elimineeritakse kontsernisisised tehingud ja saldod ning kontserni üksuste vaheliste tehingute tulemusena tekkinud realiseerimata kasumid ja kahjumid.

Aruandevaluuta

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne esitatakse eurodes ja kõik summad on ümardatud lähima euron (EUR), kui ei ole märgitud teisiti. IuteCredit SRL-i arvestusvaluuta on Moldova leu (MDL), IuteCredit Albania SHA arvestusvaluuta Albaania lekk (ALL) ja IuteCredit Europe AS-i arvestusvaluuta euro (EUR).

Õiglase väärtuse mõõtmine

Õiglase väärtus on summa, mille eest on võimalik vahetada vara või arveldada kohustis teadlike, huvitatud ja sõltumatute osapoolte vahelises tehingus. Finantsvara või -kohustise (sh tuletisinstrumentide) õiglase väärtus leitakse noteeritud hinna järgi aktiivsel turul.

Kõik varad ja kohustised, mis on hinnatud õiglasesse väärtusesse või mille õiglased väärtused on raamatupidamise aastaaruandes avalikustatud, on klassifitseeritud vastavalt alltoodud õiglase väärtuse hierarhiale, mis põhineb madalaima taseme sisendil, mis on oluline õiglase väärtuse mõõtmisele tervikuna:

- Tase 1 — noteeritud (korrigeerimata) hinnad aktiivsel turul identsetele varadele ja kohustistele
- Tase 2 — hindamistehnikad, mille puhul õiglase väärtuse hindamise seisukohalt olulised madalaima taseme sisendid on otseselt või kaudselt jälgitavad
- Tase 3 — hindamistehnikad, mille puhul õiglase väärtuse hindamise seisukohalt olulised madalaima taseme sisendid ei ole jälgitavad

Intressitulu ja -kulu

Intressitulu kajastatakse ulatuses, milles on tõenäoline, et kontsern saab majanduslikku kasu ja intressitulu on võimalik usaldusväärselt mõõta.

Intressitulu ja -kulu esitatakse kasumiaruandes kõikide intressi kandvate finantsinstrumentide kohta, mida kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades efektiivse intressimäära meetodit.

Efektiivse intressimäära meetod on meetod finantsvara või -kohustise korrigeeritud soetusmaksumuse arvutamiseks ja intressitulude või -kulude jaotamiseks asjakohasele perioodile. Efektiivne intressimäär on määr, millega diskonteeritakse hinnangulised tulevased maksed või laekumised finantsinstrumendi eeldatava kehtivusaja jooksul täpselt finantsvara või -kohustise bilansilisse jääkmaksumusse. Arvutus hõlmab kõiki lepingu osapoolte vahel makstud või saadud olulisi tasusid, mis on efektiivse intressimäära olemuslikeks komponentideks, tehingukulutusi ning kõiki muid lisatasusid või allahindlusi.

Teenustasutulu kajastatakse kontserni tavapärase tegevuse raames osutatud teenuste eest saadud või saadaoleva tasu õiglasest väärtuses. Teenustasutulu kajastatakse tekkepõhiselt, kui vastavad teenused on osutatud.

Muud tulud kajastatakse tekkepõhiselt vastava tehingu toimumise hetkel.

Intressikulu kajastatakse kasumiaruandes, kasutades efektiivse intressimäära meetodit.

Ettevõtte tulumaks

Tulumaksuseaduse kohaselt ei maksustata Eestis ettevõtete aastakasumit, mistõttu ei eksisteeri ka ajutisi erinevusi varade ja kohustiste maksuarvestuslike ja bilansiliste jääkväärtuste vahel, millelt võiks tekkida edasilükkunud tulumaksuvara või -kohustisi. Puhaskasumi asemel maksustatakse jaotamata kasumist väljamakstavaid netodividende maksumääraga 20/80. Dividendidelt tasumisele kuuluvat ettevõtte tulumaksu kajastatakse kuluna samal perioodil, mil dividendid välja kuulutatakse, sõltumata sellest, millise perioodi eest need on välja kuulutatud või millal need tegelikult välja makstakse.

Eestis kajastatakse tulumaksu (mida kajastatakse kasumiaruandes tulumaksukuluna) ainult maksustatavate sündmuste esinemisel (näiteks dividendide maksmine ja omakapitali vähendavad väljamaksed).

Moldova tulumaksuseaduse kohaselt maksustatakse sealsete ettevõtete (IuteCredit SRL) aruandeaasta kasumit 2016. aastal 12% tulumaksumääraga. Lisaks maksustatakse jaotamata kasumist väljamakstavaid dividende 6% maksumääraga.

Albaania tulumaksuseaduse kohaselt maksustatakse sealsete ettevõtete (Iutecredit Albania SHA) aruandeaasta kasumit 2016. aastal 15% tulumaksumääraga. Lisaks maksustatakse jaotamata kasumist väljamakstavaid dividende 15% maksumääraga. Iutecredit Albania SHA tasus 2016. aastal

maksuseaduse kohaselt ette tulumaksu, mis arvutati vastavalt ettevõtte kategooriale (nn lihtne tulumaks, mida kohaldatakse väiksematele ettevõtetele).

Välisvaluuta

Kontserni konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on esitatud eurodes, mis on ka emaettevõtte arvestusvaluuta. Kontsern määrab kindlaks iga aruandekohustisliku üksuse arvestusvaluuta, mida kasutatakse üksuse finantsaruannete kirjendamiseks.

i) Tehingud ja saldod

Kontserni üksused võtavad kõik välisvaluutas tehtud tehingud arvele välisvaluuta ja arvestusvaluuta hetkekursiga kuupäeval, millal tehing tuleb arvele võtta. Välisvaluutas fikseeritud rahalised varad ja kohustised arvestatakse aruandekuupäeval ümber aruandekuupäeval kehtivate arvestusvaluuta hetkekursside alusel.

Mitterahalised kirjed, mida kajastatakse soetusmaksumuse põhimõttel välisvaluutas, arvestatakse ümber esialgse tehingu toimumise kuupäeval kehtinud vahetuskursi alusel.

ii) Kontserni ettevõtted

Konsolideerimisel arvestatakse välismaiste äriüksuste varad ja kohustised ümber eurodesse aruandekuupäeval kehtiva vahetuskursi alusel ning nende kasumiaruanded vastavate tehingute tegemise kuupäevadel kehtinud vahetuskursside alusel. Konsolideerimisega seotud ümberarvestamisel tekkivad kursivahed kajastatakse muu koondkasumi koosseisus.

Välisvaluutas tehtud tehingud kajastatakse eurodes tehingu toimumise päeval ametlikult kehtinud Euroopa Keskpanga vahetuskursi alusel. Välisvaluutas fikseeritud rahalised varad ja kohustised arvestatakse ümber eurodesse perioodi lõpus kehtiva ametliku vahetuskursi alusel. Kõik pärast tehingu toimumise kuupäeva valuutakursside muutumisest tekkinud kasumid ja kahjumid kajastatakse kasumiaruandes valuutaposisitsioonide ümberhindamisest saadud kasumi või kahjumina.

Peamised Euroopa, Moldova ja Albaania keskpankade ametlikud valuutakursid (euro suhtes), mida on kasutatud kontserni aastaaruande koostamisel, on järgmised:

Aruandekuupäev	MDL	USD	ALL
31. detsember 2015	21,4779	1,0887	137,28
31. detsember 2016	20,8895	1,0541	135,23

Aruandeperioodi keskmine	MDL	USD	ALL
1. jaanuar 2015 – 31. detsember 2015	20,8980	1,1043	139,74
1. jaanuar 2016 – 31. detsember 2016	22,0548	1,1069	137,37

Raha ja rahalähendid

Finantsseisundi aruandes kajastatakse raha ja rahalähendite all pangas ja kassas olevat raha ning vähem kui kolmekuulise tähtajaga lühiajalisi hoiuseid, mille väärtuse muutumise risk on väike. Konsolideeritud rahavoogude aruandes koosnevad raha ja rahalähendid rahast ja eespool määratletud lühiajalistest hoiustest, välja arvatud arvelduskrediidid, mida loetakse kontserni rahavoogude juhtimise lahutamatuks osaks.

Finantsvarad

i) Esmase arvelevõtmise ja kajastamine

Esmasel arvelevõtmisel klassifitseeritakse finantsvarad järgmistesse kategooriatesse: õiglases väärtuses muutusega läbi kasumiaruande kajastatavad finantsvarad, laenu- ja nõuded, müügivalmis finantsvarad, lunastustähtajani hoitavad investeeringud. Finantsvarad võetakse esmaselt arvele nende õiglases väärtuses, millele lisatakse kõigi finantsvarade puhul, mida ei kajastata õiglases

väärtuses muutusega läbi kasumiaruande, nende soetamisega otseselt seotud tehingukulutused. Kontsernil on ainult laenude ja nõuetena kajastatavaid finantsvarasid.

ii) Edasine kajastamine

Edasisel kajastamisel klassifitseeritakse finantsvarad laenudeks ja nõueteks.

Laenuõuded ning laenude väärtuse languse katteks moodustatud allahindlused

Klientidele antud laenud loetakse laenudeks ja nõueteks ning neid kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades efektiivse intressimäära meetodit. Laenud ja nõuded on fikseeritud või kindlaksmääratavate maksetega mittetuletisinstrumentidest finantsvarad, mis ei ole noteeritud aktiivsel turul. Laene ja nõudeid kajastatakse finantsseisundi aruandes siis, kui raha on laenuvõtjatele välja makstud.

Krediidiriskiga seotud allahindlus laenu väärtuse languse katteks moodustatakse, kui on olemas objektiivsed tõendid selle kohta, et kontsernil ei õnnestu tõenäoliselt kõiki võlgnetavaid summasid sisse nõuda.

Kontsern hindab laenude väärtuse langust iga sarnaste krediidiriski tunnustega laenude rühma kohta ning kajastab allahindlust vaid grupipõhiselt. Võimaliku väärtuse languse tuvastamiseks kontrollib kontsern oma laenuportfelli kord kvartalis. Otsustamaks, kas väärtuse langusest tekkinud kahju tuleks kajastada kasumiaruandes, hindab kontsern esmalt, kas on olemas objektiivseid märke sellest, et laenuportfelli hinnangulised tulevased rahavood on mõõdetavalt vähenenud, ning alles seejärel on võimalik seostada seda konkreetse portfellis oleva laenuga. Juhtkond lähtub hinnangutest, mis põhinevad varasematel kahjudel, mis tulenesid sarnaste krediidiriski tunnustega varadelt, ning majanduskliimal, milles laenuvõtjad tegutsevad. Kasutatavad meetodid ja eeldused vaadatakse korrapäraselt üle, et vähendada võimalikke erinevusi hinnanguliste ja tegelike kahjumite vahel.

Kui laenu tagastamine on ebatõenäoline, kantakse see maha, vähendades vastavat laenukahjumite katteks moodustatud eraldist; edaspidised laekumised kajastatakse kasumiaruandes.

Kui kontsern leiab, et konkreetse laenu puhul pole kahjujuhtum aset leidnud, lisatakse kõnealune laen sarnaste krediidiriski tunnustega laenude rühma ning hinnatakse rühma kui terviku väärtuse langust (kasutades statistilist meetodit, mille kohaselt põhineb eraldise summa asjakohase rühma varasemal kahjumääral ja väärtuse languse tõenäosusel).

Kontsern moodustas 2016. aastal kahjude katteks allahindluse, kasutades diskonteeritud rahavoogude meetodit. Meetodi aluseks on eeldatav aastate arv, mille jooksul võlgnevusi sisse nõutakse (t), diskontomäär (r) ja probleemlaenude hinnanguline osakaal, mis kantakse kahjumisse (Co). Juhatus määras diskontomääraks 17%.

Meetodi rakendamisel lähtutakse varasemast laenukäitumisest ja laenude nüüdispuhasväärtusest.

Materiaalne põhivara

Materiaalne põhivara kajastatakse soetusmaksumuses, millest on arvatud maha akumulieeritud kulum.

Kui varaobjekti bilansiline väärtus on suurem kui tema eeldatav kaetav väärtus, hinnatakse varaobjekt viivitamata alla tema kaetavale väärtusele.

Kulumit arvestatakse vara eeldatava kasuliku tööea jooksul lineaarselt vara maksumuse allahindamiseks tema jääkväärtusele. Kasutatakse järgmisi amortisatsioonimäärasid:

Kategooria	Aastamäär
Võrgu- ja arvutitehnika	15-20%
Mööbel	15-20%
Sõidukid	14-20%

Immateriaalne põhivara

Omandatud arvutitarkvara litsentsid kajastatakse immateriaalse põhivarana tarkvara soetamiseks ja

kasutusele võtmiseks tehtud kulutuste alusel. Tarkvara amortisatsiooni arvestatakse lineaarselt, lähtudes tarkvara kasulikust elueast vastavalt tarkvara kirjeldusele/funktsioonidele. Amortisatsiooni arvestatakse lineaarselt 3–10 aasta jooksul.

Finantskohustised

Kõik finantskohustised võetakse algselt arvele soetusmaksumuses, mis sisaldab ka kõiki ostuga otseselt seotud kulusid. Edaspidisel kajastamisel kasutatakse korrigeeritud soetusmaksumust. Lühiajaliste finantskohustiste soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nimiväärtusega ning seetõttu kajastatakse lühiajalisi finantskohustisi finantsseisundi aruandes maksmisele kuuluvates summades. Järgmistel perioodidel arvestatakse kohustiselt intressikulu efektiivse intressimäära meetodil.

Finantskohustis loetakse lühiajaliseks, kui selle tasumise tähtaeg on vähem kui kaksteist kuud pärast finantsseisundi aruande koostamise kuupäeva või kui ettevõttel pole tingimusteta õigust maksekohustise täitmist rohkem kui kaksteist kuud pärast finantsseisundi aruande koostamise kuupäeva edasi lükata. Laenulepingust tulenevad kohustised, mille maksetähtaeg on kuni kaksteist kuud pärast finantsseisundi aruande koostamise kuupäeva, kajastatakse lühiajalistena tingimusel, et maksetähtaeg saabub enne aastaaruande kinnitamist.

Eraldised

Eraldisi kajastatakse juhul, kui kontsernil on minevikus aset leidnud sündmusest tulenev juriidiline või faktiline kohustis, on tõenäoline, et selle kohustise täitmise tulemusena majanduslikku kasu sisaldavad ressursid vähenevad, ning kohustise summat on võimalik usaldusväärselt hinnata. Kui kontsern eeldab eraldise osalist või täielikku hüvitamist, siis kajastatakse hüvitatud eraldis varana, ent üksnes juhul, kui raha laekumine on sisuliselt kindel. Eraldisega seotud kulu kajastatakse kasumiaruandes ilma hüvitiseta.

Kui raha ajaväärtuse mõju on oluline, diskonteeritakse eraldisi, kasutades kehtivat maksueelset määra, mis peegeldab kohustisega seotud riske. Diskonteerimise kasutamisel kajastatakse eraldise suurenemine aja möödumise tõttu finantskuluna.

2 Olulised raamatupidamislikud hinnangud ja otsused

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamine Euroopa Liidus vastu võetud rahvusvaheliste finantsaruandlusstandardite kohaselt eeldab teatavate oluliste arvestushinnangute ja eelduste tegemist, mis mõjutavad kajastatud varasid ja kohustisi, aastaaruande koostamise kuupäeva seisuga esitatavaid tingimuslikke varasid ja kohustisi ning aruandeperioodi intressitulu ja -kulu. Kuigi need hinnangud põhinevad juhtkonna parimatel teadmistel ja järeldustel käimasolevate sündmuste ja tehingute kohta, võivad tegelikud tulemused neist hinnangutest lõppkokkuvõttes siiski märkimisväärselt erineda. Üksikasjalikum ülevaade hinnangutest on esitatud vastavate arvestuspõhimõtete või lisade all.

Kahjum laenude väärtuse langusest

Hinnanguid ja otsuseid vaadatakse pidevalt üle, tuginedes varasematele kogemustele ja muudele teguritele, sh ootustele tulevikusündmuste kohta, mida peetakse asjaolusid arvestades põhjendatuks. Eelduste muutumisel võib olla muutuste tekkimise perioodil raamatupidamise aastaaruandele märkimisväärne mõju. Juhtkond usub, et kasutatud eeldused on asjakohased ning kontserni raamatupidamise aastaaruanne kajastab seega kontserni finantsseisundit ja -tulemusi õigesti.

Praegu luuakse eraldisi kord kuus, hinnates tagasimaksmata laenudest ja nõuetest (intressid, teenustasud ja leppetrahvid) tingitud tulevasi kahjusid. Sellised laenud ja nõuded kajastatakse viivislaenudena (üle 70 päeva üle tähtaja).

3 Uute muudetud standardite ja arvestuspõhimõtete tõlgendamine ja rakendamine

Uute ja/või muudetud IFRS standardite ja IFRIC-i tõlgenduste rakendamine

jaanuarist 2016 on kontsern rakendanud järgnevaid uusi ja/või muudetud IFRS standardeid:

- **IAS 1 Finantsaruannete esitamine muudatused: Avalikustamisalgatus**
Muudatustega on täpsustatud standardit IAS 1, et lihtsustada finantsaruannete esitusviisi osas tehtavate hinnangute andmist. Muudatusi kohaldatakse 1. jaanuaril 2016 või hiljem algavatele aruandlusperioodidele. Muudatuse rakendamine ei avaldanud mõju kontserni finantsaruannetele.
- **IAS 16 Materiaalsed põhivarad ja IAS 38 Immateriaalsed varad muudatused: Aktsepteeritavate amortisatsioonimeetodite täpsustamine**
Muudatust kohaldatakse 1. jaanuaril 2016 või hiljem algavatele aruandlusperioodidele ja see annab täiendavaid juhiseid materiaalse ja immateriaalse põhivara amortisatsiooni arvestamiseks. Selgitatakse, et tulupõhist meetodit ei peeta vara kasutamise kajastamiseks sobivaks. Muudatuse rakendamine ei avaldanud mõju kontserni finantsaruannetele, kuna kontsern ei kasuta tulupõhiseid kulumiarvestuse ja amortisatsioonimeetodeid.
- **IAS 19 Hüvitised töötajatele muudatused**
Muudatust kohaldatakse 1. veebruaril 2015 või hiljem algavatele aruandlusperioodidele ja see puudutab töötajate poolt kindlaksmääratud hüvitistega plaani tehtavate sissemaksete raamatupidamisarvestust. Muudatuse eesmärk on lihtsustada selliste plaani tehtavate sissemaksete raamatupidamisarvestust, mis ei sõltu töötaja tööstaažist, näiteks töötajapoolsed sissemaksed, mida arvutatakse fikseeritud protsendina palgast. Kuna kontserni töötajad ei tee selliseid sissemakseid, ei avalda selle muudatuse rakendamine mõju kontserni finantsaruannetele.
- **IFRS 11 Ühised ettevõtmised muudatus: Ühistegevuses osaluse omandamise kajastamine**
Muudatust kohaldatakse 1. jaanuaril 2016 või hiljem algavatele aruandlusperioodidele. IFRS 11 käsitleb osaluse kajastamist ühistegevõtetes ja ühistegevustes. Muudatuses antakse täiendavaid juhiseid selle kohta, kuidas kajastada raamatupidamises osaluse omandamist ühiselt kontrollitavates varades ja kohustustes, mis sisaldavad üht või mitut äritegevust. Kontsernil ei olnud tehinguid, mida kõnealune muudatus puudutaks.
- 2013. aasta detsembris andis IASB välja muudatuste kogumiku **"Iga-aastased IFRS-ide parandused ajavahemikuks 2010–2012"**. Muudatusi kohaldatakse 1. veebruaril 2015 või hiljem algavatele aruandlusperioodidele. Ükski neist muudatustest ei avaldanud mõju ettevõtte finantsaruannetele.
 - IFRS 2 Aktsiapõhine makse
 - IFRS 3 Äriühendused
 - IFRS 8 Tegevussegmendid
 - IFRS 13 Õiglase väärtuse määrtmine
 - IAS 16 Materiaalsed põhivarad
 - IAS 24 Seotud osapooli käsitleva teabe avalikustamine
 - IAS 38 Immateriaalsed varad
- 2014. aasta septembris andis IASB välja muudatuste kogumiku **"Iga-aastased IFRS-ide parandused ajavahemikuks 2012–2014"**. Muudatusi kohaldatakse 1. jaanuaril 2016 või hiljem algavatele aruandlusperioodidele. Ükski neist muudatustest ei avaldanud mõju ettevõtte finantsaruannetele.
 - IFRS 5 Müügiks hoitavad põhivarad ja lõpetatud tegevusvaldkonnad
 - IFRS 7 Finantsinstrumendid: avalikustatav teave
 - IAS 19 Hüvitised töötajatele
 - IAS 34 Vahefinantsaruandlus

Vastuvõetud, kuid mitte veel jõustunud standardid

Kontsern ei ole rakendanud järgnevaid IFRS-i ja IFRIC-i tõlgendusi, mis on käesoleva raamatupidamisaruande avaldamise kuupäevaks vastu võetud, kuid ei ole veel jõustunud:

IFRS 9 Finantsinstrumendid (kohaldatakse 1. jaanuaril 2018 või hiljem algavatele aruandlusperioodidele)

IFRS 9 asendab standardi IAS 39. Standard kehtestab uue finantsvarade klassifitseerimise ja mõõtmise raamistiku, finantskohustuste raamatupidamisliku kajastamise nõuded, finantsvarade allahindluse reeglistiku ja riskimaandamisarvestuse (*hedge accounting*) erireeglid. Kontsern on alustanud standardi rakendamise mõju hindamist.

IFRS 15 Kliendilepingutest saadav tulu (kohaldatakse 1. jaanuaril 2018 või hiljem algavatele aruandlusperioodidele)

Standardiga IFRS 15 kehtestatakse 5-astmeline mudel, mida hakatakse rakendama kliendilepingutest teenitavale tulule sõltumata tegevusalast ja tulutehingu liigist. Lisaks suurenevad oluliselt avalikustamisnõuded, nt kogutulu jaotuse avalikustamine muutub detailsemaks ja avalikustatakse informatsioon teostamiskohustuste (*performance obligations*) kohta, lepinguvara ja -kohustuste saldode muutused ning peamised juhtkonna hinnangud ja eeldused. Kontsern ei ole veel hinnanud selle muudatuse rakendamise mõju.

IFRS 15 Kliendilepingutest saadav tulu (Selgitused) (kohaldatakse 1. jaanuaril 2018 või hiljem algavatele aruandlusperioodidele peale EL-i poolt heakskiitmist)

Selgituste eesmärgiks on selgitada IASB kavatsusi IFRS 15 väljatöötamisel. Täpsustatud on teostamiskohustuste identifitseerimist, agendina tegutsemise kriteeriumeid ning litsentsitasude kajastamist. Esimese puhul muudeti „eraldi identifitseeritava“ põhimõtte sõnastust; teise puhul on antud juhiseid hindamiseks, kas ettevõtte tegutseb agendi või põhitöövõtjana, ning kuidas rakendada kontrollipõhimõtet. Litsentside kajastamise osas on lisatud juhised intellektuaalomandi ja litsentsitasude kajastamiseks. Selgitustega antakse ka täiendavaid praktilisi lihtsustusi ettevõtetele, kes rakendavad IFRS 15 täielikult tagasiulatuvalt või kes on valinud osaliselt tagasiulatuva rakendamise. Kontsern ei ole veel hinnanud selle muudatuse rakendamise mõju.

IFRS 16 Rendiarvestus (kohaldatakse 1. jaanuaril 2019 või hiljem algavatele aruandlusperioodidele peale EL-i poolt heakskiitmist)

Standard IFRS 16 asendab standardi IAS 17 ning täpsustab, kuidas kajastada, mõõta ja esitada rente ning millised on avalikustamise nõuded finantsaruannetes. Standardi kohaselt kajastavad rentnikud kõiki rentidega seotud varasid ja kohustusi ühtse mudeli alusel bilansis, v.a juhul kui rendiperioodi pikkus ei ületa 12 kuud või renditava vara väärtus on väheoluline. Rendileandjate jaoks jääb rentide kajastamine suures osas muutumatuks. Kontsern ei ole veel hinnanud selle muudatuse rakendamise mõju.

IAS 7 Rahavoogude aruanded: Avalikustamisalgatus (kohaldatakse 1. jaanuaril 2017 või hiljem algavatele aruandlusperioodidele peale EL-i poolt heakskiitmist)

Muudatustega täiendatakse aruande lugejatele kontserni finantseerimistegevuse kohta antavat informatsiooni. Ettevõtted on kohustatud avalikustama täiendavaid andmeid finantseerimistegevusega seotud kohustuste rahaliste ja mitterahaliste muutuste kohta, näiteks, avalikustades raamatupidamise aastaaruande lisades finantseerimistegevusega seotud kohustuste bilansiliste maksumuste muutuste analüüsi. Muudatuste rakendamine ei mõjuta kontserni finantsseisundit ega -tulemusi, kuid võib muuta kontserni poolt avalikustatavat teavet.

IAS 12 Tulumaks: Edasilükkunud tulumaksuvara kajastamine kasutamata maksukahjumitelt (kohaldatakse 1. jaanuaril 2017 või hiljem algavatele aruandlusperioodidele peale EL-i poolt heakskiitmist)

Muudatustega täpsustatakse, kuidas arvestada edasilükkunud tulumaksuvara õiglasel väärtuses kajastatavatelt finantsinstrumentidelt arvestatud realiseerumata kahjumitelt. Kontsern ei ole veel hinnanud selle standardi rakendamise mõju.

IFRS 2 muudatused – Aktsiapõhine makse: Klassifitseerimine ja mõõtmine (kohaldatakse 1. jaanuaril 2018 või hiljem algavatele aruandlusperioodidele peale EL-i poolt heakskiitmist)

Muudatustega antakse juhised optsiooni üleandmise tingimuste mõjude arvestamiseks rahas arveldatavate aktsiapõhiste maksete hindamisel ja kajastamisel raamatupidamises, kinnipeetava tulumaksukohustuse kajastamiseks tasaarveldatavate aktsiapõhiste maksete puhul ning selliste aktsiapõhiste maksete tingimuste muudatuste kajastamiseks, mille tulemusena muutub aktsiapõhise makse klassifikatsioon rahas arveldatavast omakapitaliinstrumentides arveldatavaks. Kontsern ei ole veel hinnanud selle standardi rakendamise mõju.

IFRS 10 ja IAS 28 muudatused: Varade müügi ja üleandmise tehingud investori ja tema sidus- või ühisettevõtete vahel (heakskiitmine määramata ajaks edasi lükatud)

Muudatustes käsitletakse ebakõlasid IFRS 10 ja IAS 28 nõuete vahel, mis puudutavad varade müügi ja üleandmise tehinguid investori ja tema sidus- või ühisettevõtete vahel. Muudatuste tulemusena kajastatakse kasumeid ja kahjumeid äritegevuseks kvalifitseeruvate varadega tehtavate tehingute puhul täies ulatuses ning äritegevuseks mitte kvalifitseeruvate varade puhul osaliselt. Kontsern ei ole veel hinnanud selle standardi rakendamise mõju.

IAS 40 muudatused – Reklassifitseerimised kinnisvarainvesteeringuks (kohaldatakse 1. jaanuaril 2018 või hiljem algavatele aruandlusperioodidele peale EL-i poolt heakskiitmist)

Muudatustega täpsustatakse, millal peaks ettevõtte klassifitseerima põhivara, sh lõpetamata põhivara, kinnisvarainvesteeringuks, või vastupidi. Kasutusviis muutub, kui vara vastab, või enam ei vasta, kinnisvarainvesteeringu mõistele ja kasutusviisi muutuse kohta on olemas selge tõendus. Ainuüksi juhtkonna kavatsus kasutusviisi muuta ei ole piisav vara ümberklassifitseerimiseks. Kontsern ei ole veel hinnanud selle standardi rakendamise mõju.

IFRIC-i tõlgendus 22: Välisvaluutatehingud ja ettemaksed (kohaldatakse 1. jaanuaril 2018 või hiljem algavatele aruandlusperioodidele peale EL-i poolt heakskiitmist)

Tõlgendus selgitab välisvaluutas tehtud ettemaksete raamatupidamislikku kajastamist ja katab sellised tehingud, mille puhul ettevõtte kajastab tasutud või saadud ettemaksu tulemusena mittefinantsvara või -kohustuse enne soetatud vara, kulu või tulu kajastamist. Muudatuse kohaselt on tehingu kuupäevaks, mille alusel määrata kasutatav valuutakurss, sellise ettemaksuvara või ettemakstud tulu kajastamise kuupäev. Kui ettemakseid tehakse mitmes osas, tuleb ettevõtte määrata tehingu kuupäev iga sellise saadud või tasutud ettemakse kohta eraldi. Kontsern ei ole veel hinnanud selle standardi rakendamise mõju.

IASB on välja andnud muudatuste kogumiku "**Iga-aastased IFRS-ide parandused ajavahemikuks 2014–2016**". Muudatusi kohaldatakse standardi IFRS 12 osas 1. jaanuaril 2017 või hiljem algavatele aruandlusperioodidele, standardite IFRS 1 ja IAS 28 osas 1. jaanuaril 2018 või hiljem algavatele aruandlusperioodidele. IAS 28 puhul on lubatud ka varasem rakendamine. Kõnealuseid muudatusi pole EL veel heaks kiitnud.

- **IFRS 1 Rahvusvaheliste finantsaruandlusstandardite esmakordne kasutuselevõtt:** See täiendus kaotab IFRS esmakordsele kasutajale lühiajaliselt lubatud erandid finantsinstrumentide, töötajatele makstavate hüvitiste ja investeerimisettevõtete seotud avalikustamismõnede osas.
- **IAS 28 Investeeringud sidusettevõtetesse ja ühisettevõtetesse:** Muudatustega selgitatakse, et riskikapitaliettevõtetel ja muudel kvalifitseeruvatel ettevõtetel on võimalus esialgsel arvele võtmisel otsustada kajastada investeeringut õiglaselt väärtuses muutusega läbi kasumiaruande ja seda on võimalik otsustada iga investeeringu puhul eraldi ehk rakendada investeeringu-põhiselt.
- **IFRS 12 Muudes (majandus)üksustes olevate osaluste avalikustamine:** Muudatustega täpsustatakse, et IFRS 12 avalikustamismõnoded, v.a tütar-, ühis- ja sidusettevõtete kohta avalikustatav summaarne finantsinformatsioon, rakenduvad ka ettevõtte investeeringutele tütar-, ühis- ja sidusettevõtetesse, mis on klassifitseeritud müügiks hoitavaks varaks või lõpetatud tegevusvaldkonnaks kooskõlas IFRS 5-ga.

Kontsern plaanib rakendada ülaltoodud standardid ja tõlgendused nende jõustumise päeval, eeldusel, et need on EL-i poolt heakskiidetud.

4 Riskijuhtimise üldpõhimõtted

Juhtkond jälgib pidevalt järgmisi näitajaid ning korrigeerib vajadusel tööprotsesse, laenupoliitikat või finantsjuhtimist:

- CPI ehk klientide laenukäitumise indeks (*customer performance index*): nõuetekohaselt tehtud laenumaksete ja eeldatud (lepingujärgsete) laenumaksete suhe (laenumaksete hilinemine lubatud üldjuhul 30 päeva). Indeksit mõõdetakse nii kogu laenuportfelli, erinevate laenutoodete ja kliendirühmade kui ka perioodide kohta. Kui indeksi väärtus on 100, siis on kõik laenumaksed tehtud õigeaegselt ja lepingutega kooskõlas. Kontserni eesmärk on saavutada indeksi väärtus üle 90, kuid see erineb sõltuvalt laenutoodetest, kliendirühmast ja laenud väljastanud kontorist (Moldova ja Albaania).
- Kontserni kohustised võrreldes laenuportfelliga, mille puhul on seatud eesmärk, et laenuportfell kasvaks kontserni kohustistest kiiremini.
- Võlgade sissenõudmise määrad
- Iga töötaja tööoperatsioonide arv ja erinevatele operatsioonidele kuluv aeg – tööviljakuse tõstmiseks
- Kontserni tegelikud majandustulemused võrreldes eelarves prognoositud tulemustega

Kontsern analüüsib riskide tuvastamise ja juhtimise põhimõtteid ning toiminguid vastavalt kontserni tegevuse ja finantsseisundi muutustele mitu korda aastas. Tavapärane analüüsisagedus on kord kuus, kuid erakorraliste sündmuste puhul (näiteks valuutakursside järsu kõikumise korral või turul valitseva konkurentsiolekorra tõttu) reageeritakse kohe.

Finantsinstrumentide õiglane väärtus

Finantsinstrumentide (raha ja selle lähendid, nõuded klientide vastu ja muud nõuded ning laenud ja muud alla üheaastase tähtajaga võlad, millest on maha arvatud hinnangulised krediitkorrigeerimised) bilansiline väärtus vastab nende õiglasele väärtusele.

2016. aasta 31. detsembri seisuga oli intressi kandvate laenude ja võlakohustiste õiglane väärtus vastavalt 7,826 mln € ja 6,254 mln € ning nende bilansiline väärtus vastavalt 7,826 mln € ja 6,254 mln €.

Finantsvarade ja -kohustiste õiglane väärtus kajastatakse summas, mille eest saaks finantsinstrumenti huvitatud osaliste vahelises tehingus vahetada (v.a sundmüük või likvideerimine). Kontsern kasutab finantsinstrumentide õiglase väärtuse hindamiseks mitmesuguseid meetodeid ja lähtub eeldustest, mille aluseks on aruandekuupäeval valitsevad turutingimused. Intressi kandvate laenude ja pikaajaliste nõuete õiglase väärtuse määramiseks diskonteeritakse tulevased lepingujärgsed rahavood, kasutades hetkel kehtivat turuintressimäära, mida kontsern saaks sarnaste finantsinstrumentide puhul kasutada. Finantsinstrumentide õiglasest väärtusest on toodud täpsem ülevaade lisas 20.

Välised riskid

Moldova ja Albaania makromajanduslik ja õiguslik olukord

Kontserni väljastatud laene maksavad tagasi tuhandete Moldova ja Albaania tööandjate (ettevõtete) töötajad. Kontserni jätkusuutlikkus ja kasumlikkus sõltub nende tööandjate majanduslikust jätkusuutlikkusest. Kontsern jälgib iga päev Moldova ja Albaania ajakirjandust, valuutakursse ning muutusi olulistes makromajanduslikes näitajates, nagu (i) Moldova ja Albaania SKP ja SKP elaniku kohta; (ii) kvartaalsed ekspordimahud; (iii) kvartaalsed sisetarbimise mahud; (iv) välismaal töötavate moldovlaste ja albaanlaste poolt koju saadetud raha kvartaalsed mahud; (v) töötuse määr ja keskmine palk kuude kaupa; (vi) kvartaalsed andmed pankade laenu- ja hoiuseportfellide kohta ning (vii) muudatused õigusaktides või valitsuses.

Kontsern on Ameerika Kaubanduskoja aktiivne liige. Tegemist on ühega vähestest erasektori lobiorganisatsioonidest, kellega valitsus tulevase majanduspoliitikaga seotud küsimustes ning finantssektorit, tarbimislaene, tarbijakaitset ja õigusaktide jõustamist käsitlevate õigusaktide muutmise küsimustes konsulteerib. Ka kontserni peamised konkurendid on Ameerika Kaubanduskoja liikmed.

Makromajandusliku olukorra muutumine mõjutab kontserni laenupoliitikat. Näiteks oleme kasvatanud suhteliselt headele maksukogumistulemuste valguses laenamist avaliku sektori

töötajatele. Kuna üldine makromajanduslik olukord on Balkanil ja Lõuna-Euroopa piirkonnas ebastabiilne, on kontsern lühendanud oma laenutoodete maksimaalset maksetähtaega 18 kuule.

Valuutakursside volatiilsus

Vahetuskursi volatiilsuse arvutamiseks jälgitakse ettevõttes kasutatava välisvaluuta vahetuskursi muutumist, mis esitatakse hinnangulise protsendina konkreetse aruandeperioodi kohta ja kajastatakse kasumiaruandes kasumi/kahjumina.

Järgnevas tabelis on esitatud tundlikkus USD-EUR, MDL-EUR ja ALL-EUR vahetuskursi põhjendatult võimaliku muutuse suhtes eeldusel, et kõik teised muutujad jäävad samaks.

Valuutakursside volatiilsus

Valuuta	Valuutakurss		
	EUR	EUR	
	Seisuga 31. detsember 2014	Seisuga 31. detsember 2015	Seisuga 31. detsember 2016
MDL	18,9966	21,4779	20,8895
USD	1,2141	1,0887	1,0541
ALL	140,14	137,28	135,23

Valuuta	Muutus	Mõju maksueelsele kasumile
2016		
MDL	2,82%	157 747
USD	3,28%	-2 573
ALL	1,52%	29 381
2015		
MDL	-11,55%	-530 408
USD	11,52%	-8 589
ALL	2,08%	11 180

Vahetuskursside volatiilsus kujutab endast märkimisväärset kahjuriski, sest kohalike seaduste kohaselt peavad kõik tütarettevõtete laenutooded olema fikseeritud ning neid tuleb väljastada ja tagasi maksta riigi omavaluutas (MDL ja ALL), kuid kontserni suuremad kohustused investorite ees on võetud eurodes. Aastatel 2008–2016 kõikus Moldova leu vahetuskurss üle 20% nii euro kui ka USA dollari suhtes.

Kontsern on vahetuskursi volatiilsuse suhtes tundlik ainult siis, kui (i) kontsernile investeerimissumma laenamise ja (ii) kontserni poolt investeerimissumma tagastamise (ühekordne makse) väärtuspäevadel on vahetuskursid erinevad. Arvestades, et 2016. aasta 31. detsembri seisuga olid kontserni kohustised 6,7 mln €, tähendaks Moldova leu ning USA dollari ja euro vahetuskursi 20% nõrgenemine investeringu tagasimaksetähtajaks 1,34 mln € suurust kahju. Kontserni omakapitalist piisaks selle kahju katmiseks, kuid vahetuskursi nõrgenemine enam kui 20% tekitaks juba märkimisväärsed raskusi.

Korrapärase intressimaksete osas ei ole kontsern kuigi tundlik, kuna intressimaksed (intressikulud) moodustavad 30% kontserni kogu kulubaasist, ligikaudu 0,72 mln € aastas. Moldova leu väärtuse 20% vähenemise tagajärjel kasvaksid finantskulud seega ligikaudu 144 000 € võrra. Arvestades kontserni toodete marginaale, ei tekita kulude selline suurenemine probleeme.

Vahetuskursi volatiilsuse mõju leevendamiseks on kontsern võtnud järgmised meetmed:

- Kohustiste valuutade mitmekesistamine – kohustised on võetud eurodes (ca 96%), Moldova leudes (ca 3%) ja USA dollarites (ca 1%).
- Maksetähtaegade mitmekesistamine – kohustised võetakse ja nende maksetähtajad saavad erinevatel kuupäevadel. Ükski kohustis ei moodusta üle 25% kohustiste kogumahust ning ühegi kohustise tähtaeg ei saabu 3 kuu jooksul arvates teiste kohustiste tähtaegadest. Lühiajalised ja isegi keskmise perioodi kõikumised tasakaalustatakse erinevate maksetähtaegade abil.
- Laenutoodete tagasimakseperioodide piiramine 18 kuuga, mis muudab kontserni laenuportfelli suhteliselt dünaamiliseks ja võimaldab kohandada laenukulusid muutuvate turutingimustega.

Intressirisk

Intressirisk on risk, et finantsinstrumendi õiglane väärtus või tulevased rahavood võivad turuintressimäärade muutuste tõttu kõikuda. Turuintressimäärade muutumise risk ohustab kontserni peamiselt seoses kontserni pikaajaliste fikseeritud intressimääraga võlakohustistega.

Intressitundlikkus

Järgnevas tabelis on esitatud tundlikkus vastava osa laenude ja võlakohustiste intressimäärade põhjendatult võimaliku muutuse suhtes. Kui kõik teised muutujad jäävad samaks, avaldub ujuva intressimääraga võlakohustiste mõju kontserni maksueelsele kasumile järgmiselt:

Klientidele antud laenud

2016	Intressi viitemäära muutus baaspunktides	Mõju maksueelsele kasumile eurodes
MDL	+/- 100	64 019
MDL	+/- 300	192 056
MDL	+/- 500	320 094

2016	Intressi viitemäära muutus baaspunktides	Mõju maksueelsele kasumile eurodes
ALL	+/- 100	21 020
ALL	+/- 300	63 059
ALL	+/- 500	105 099

2015	Intressi viitemäära muutus baaspunktides	Mõju maksueelsele kasumile eurodes
MDL	+/- 100	48 751
MDL	+/- 300	146 253
MDL	+/- 500	243 754

2015	Intressi viitemäära muutus baaspunktides	Mõju maksueelsele kasumile eurodes
ALL	+/- 100	5 041
ALL	+/- 300	15 123
ALL	+/- 500	25 206

Võlausaldajatelt saadud laenud

2016	Intressi viitemäära muutus baaspunktides	Mõju maksueelsele kasumile eurodes
EUR	+/- 100	59 010
EUR	+/- 300	177 030
EUR	+/- 500	295 050

USD	+/- 100	773
USD	+/- 300	2 320
USD	+/- 500	3 866

MDL	+/- 100	1 769
MDL	+/- 300	5 306
MDL	+/- 500	8 844

2015	Intressi viitemäära muutus baaspunktides	Mõju maksueelsele kasumile eurodes
EUR	+/- 100	38 513
EUR	+/- 300	115 539
EUR	+/- 500	192 564
USD	+/- 100	735
USD	+/- 300	2 204
USD	+/- 500	3 674
MDL	+/- 100	792
MDL	+/- 300	2 375
MDL	+/- 500	3 958

Krediidirisk

Krediidirisk on risk, et tehingu vastaspool ei täida finantsinstrumendist või kliendilepingust tulenevaid kohustisi ja see toob kaasa rahalise kahju. Krediidirisk ohustab kontserni seoses tema äritegevusega (laenude andmine).

Maksimaalne krediidirisk enne tagatise või muid krediidikvaliteeti parandavaid kokkuleppeid

Bilansilise varaga seotud krediidiriskipositsioonid

31. detsember 2016 31. detsember 2015

Raha ja pangakontod	336 383	74 084
Klientidele antud laenud	7 825 942	5 073 174
Ettemaksed	35 404	11 600
Muud varad	344 349	81 265
Finantsvarad	10 000	10 000
Kokku:	8 552 079	5 250 123

Likviidsusrisk

Likviidsusrisi juhib iga tütarettevõtte eraldi. Kontserni laenutooted on tagatiseta tarbimislaenud maksetähtajaga 1-18 kuud, laenusummad jäävad vahemikku 100-2300 € ning krediidi kulukuse määr sõltuvalt laenusummast, maksetähtajast ja kliendi staatusest (uus klient vs. usaldusväärne hea maksekäitumisega klient) vahemikku 35-400% aastas.

Kontsern teenindab ainult kliente, kellel on alaline töökoht ja stabiilne sissetulek. Laenude andmise aluseks on isiku kindlakstegemine ja isiklik krediidireiting. Uue taotleja krediidireiting määratakse automaatselt, võrreldes taotleja näitajaid heade ja halbade laenude statistiliste kliendigruppide ning asjakohaste andmebaasidega. Enam kui 2/3 uutest laenuaotlustest on heaks kiidetud. Mitmendat korda meie juurde pöörduvate klientide puhul kohaldame isiklikku krediidireitingut, mis põhineb kliendi enda varasemal laenukäitumisel.

Vt ka peatükke „Laenunõuded ning laenude väärtuse languse katteks moodustatud eraldised“ ja „Eraldised“, kus on kirjeldatud täpsemalt, kuidas kontsern varade väärtuse langust hindab.

Saadud laenudega seotud likviidsusrisi juhib kontsern. Seda on käsitletud peatükis „Valuutakursside volatiilsus“.

Antud laenud, maksetähtaeg

	Kuni 1 aasta	1–5 aastat	Kokku
2016. aasta 31. detsembril lõppenud aruandeaasta	7 763 891	62 051	7 825 942
2015. aasta 31. detsembril lõppenud aruandeaasta	4 081 080	992 093	5 073 173

Saadud laenud, maksetähtaeg

	Kuni 1 aasta	1–5 aastat	Kokku
2016. aasta 31. detsembril lõppenud aruandeaasta	2 821 176	3 432 594	6 253 769
2015. aasta 31. detsembril lõppenud aruandeaasta	1 692 756	2 356 000	4 048 756

Likviidsuse puudujääk

	Kuni 1 aasta	1–5 aastat	Kokku
2016. aasta 31. detsembril lõppenud aruandeaasta	4 942 716	-3 370 543	1 572 173
2015. aasta 31. detsembril lõppenud aruandeaasta	2 388 324	-1 363 907	1 024 417

Põhivara ja pikaajaliste kohustistega seotud likviidsuse puudujääk on küll negatiivne, kuid kontsernil on selle katmiseks piisavalt vabu käibevarasid.

Operatsioonirisk

Materiaalse vara või andmete kahjustumine

Kontserni tööprotsess hõlmab andmetöötlust. Andmekao ja tööd toetava materiaalse vara kahjustumise riski tuleb maandada nii, et kontsernil oleks võimalik tööd oluliste katkestusteta jätkata.

Kõiki kontserni tööga seotud andmeid (kliendihaldussüsteemi andmeid) säilitatakse pilveserveris ja neid varundatakse iga päev. Varundatud andmeid hoitakse eraldi ning need on süsteemi taaskäivitamiseks 24 tunni jooksul kättesaadavad.

Kontserni tööd toetab kliendihaldussüsteem: meeskonnaliige saab sõltumata füüsilisest asukohast oma tööülesandeid täita igast arvutist, millel on baastarkvara ja internetiühendus. Seega on arvuti(te) hävimist võimalik kompenseerida sama päeva jooksul ning kontori hävimist hiljemalt kahe tööpäeva jooksul (kolides töökohad ajutisele üüripinnale).

Lisaks on tähtsam materiaalne vara kindlustatud selle asendamise maksumuses.

Kliendipoolne pettus või maksejõuetus

Tähtsuselt teine potentsiaalse rahalise kahju allikas on kliendid, kes sõlmivad lepingu pettuse kavatsusega või ei suuda laenu tagasi maksta.

Selle riski maandamiseks võetavad meetmed kuuluvad kontserni oskusteabe hulka ning neid aastaaruande lisas ei avaldata.

Laenuotsuste tegemisel kasutame isikutuvastust, kontrollime isikuandmeid ja töösuhte olemasolu, võrdleme erinevate avalike andmebaaside andmeid ning kasutame sotsiaalseid sidemeid ja klientide laenukäitumise statistilist analüüsi (hindamistabelit).

Kontsern jätab rahuldamata umbes kolmandiku uutest laenuaotlustest. Laenu tagastamise tahtmatuse või suutmatuse riski maandamiseks kohandame konkreetse kliendi puhul kohaldatavaid laenutoodete parameetreid (maksimaalne laenusumma, maksimaalne maksetähtaeg, maksimaalne igakuine tagasimakse, arvestades kliendi töötasu, ning teenustasu). Enamik uusi kliente võib saada laenu kuni aastaks ja suuremat kahjuriski maandatakse kõrgema krediidi kulukuse määraga.

Püsikliendid saavad valida suurema hulga toodete seast; valik sõltub nende laenukäitumisest. Krediidi kulukuse määra vähendatakse ja ka tähtaega võib pikendada kuni 18 kuuni.

Sisemised riskid

Ettevõttesisene pettus või suutmatkus

Ettevõtte töötaja, kellel on õigus sõlmida laenulepinguid või teha makseid või kellel on võimalik sisestada süsteemi valeandmeid, on kõige suurem potentsiaalse rahalise kahju allikas. Ettevõttesiseste pettuste vältimiseks võetakse mitmesuguseid meetmeid ja neid täiustatakse pidevalt:

- Töötajate valik. Nõutavate isikuomaduste hulka kuuluvad ausus ja täpsus. Kui ausus on subjektiivne kriteerium (kuni võimaliku pettuse avastamiseni), siis täpsust ja korrektsust jälgitakse kliendihaldussüsteemi kaudu.
- Isiklik vastutus ja jälgitavus. Kõik kontserni olulised tööoperatsioonid (uue laenu taotluse sisestamine, taotluse andmete kontrollimine, taotluse rahuldamine, laenulepingu sõlmimine, laenu väljastamine, laenu tagasimaksete kajastamine ja võlgade sissenõudmine) on nime, kuupäeva, kellaaja ja sisu järgi jälgitavad.
- Süsteemi ülesehitus. Kliendihaldussüsteem kontrollib olulisemad operatsioonid üle ja kasutaja ei saa järgmise operatsiooni juurde asuda enne, kui eelmine operatsioon on süsteemi nõutud parameetrite kohaselt lõpule viidud.
- Laenu väljastamise protsessis täidetavate ülesannete hajutamine. Tavaliselt osaleb laenu väljastamises vähemalt kolm töötajat. Üks töötaja ei saa eraldiseisvalt pettust toime panna.
- Juhtkonna ülesannete hajutamine. Kontserni rahalisi küsimusi haldavad erinevad isikud: kohalik finantsjuht ja tegevjuht ning kontserni finantsjuht, kes on aktsionäride otsese järelevalve all.

Vead süsteemi ülesehituses

Kontserni kliendihaldussüsteem genereerib kasutajatele automaatselt tööülesandeid ja muid väljundeid. Viga kliendihaldussüsteemi lähtekoodis või konfiguratsioonis võib põhjustada süsteemis talitlushäireid, valeandmete esitamist, töö aeglustumist või kulude suurenemist.

Süsteemi ülesehituses leitud vead parandatakse ning enne parandatud versiooni käikulaskmist viiakse läbi põhjalikud testid.

Lisaks kontrollitakse süsteemi üldist ülesehitust ja toimimist juhuslikult valitavate tööprotsesside ja süsteemiaruannete kontrollimise teel.

Tööohutus ja -efektiivsus

Ohutu töökeskkond, kus on piisavalt ruumi ning reguleeritud temperatuur ja kliima, leevendab riske, mis on seotud tähelepanu või keskendumisvõime vähenemise, tervise halvenemise ja üldise rahulolematusega.

Selliste riskide maandamiseks on investeeritud ventilatsiooni- ja küttesüsteemidesse, funktsionaalsesse mööblisse ja tööprotsesside optimeerimisse, ning kindlasti jätkatakse nende investeeringutega ka tulevikus.

5 Intressi- ja teenustasutulu

	2016	2015
	EUR	EUR
Intressi- ja teenustasutulu		
Klientidele antud laenude intressid	856 029	540 337
Teenustasud	2 907 496	2 028 589
Muud intressid	218	3 393
Kokku	3 763 742	2 572 319

Teenustasud hõlmavad lühiajaliste laenu-, liisingu- või muude krediitkvaliteeti parandavate lepingute haldamise tasusid, mida võetakse arvesse ka efektiivse intressimäära arvutamisel.

6 Muud tulud

	2016	2015
	EUR	EUR
Muud tulud		
Klientidele antud laenudega seotud leppetrahvid	1 260 387	723 771
Kliendilepingutest taganemisega seotud tasud	291 889	196 516
Muud tasud	83 592	169 578
Kokku	1 635 868	1 089 866

7 Intressikulu

	2016	2015
	EUR	EUR
Intressikulu		
Võlausaldajatele võlgnetavatelt summadelt arvestatud intressid	-721 084	-525 818
Kokku	-721 084	-525 818

8 Klientidele antud laenude allahindlus

	Laenud	Lisad
	EUR	
Seisuga 1. jaanuar 2015	-869 191	
Aasta jooksul lisandunud	-883 835	
Kasutatud	673 890	
Kursivahed	116 225	
Seisuga 31. detsember 2015	-962 910	14
Seisuga 1. jaanuar 2016	-962 910	
Aasta jooksul lisandunud	-1 500 079	
Kasutatud	958 066	
Kursivahed	-109 889	
Seisuga 31. detsember 2016	-1 614 813	14

2015. ja 2016. aastal on arvutanud kontsern allahindluse statistiliselt eelmiste perioodide andmete põhjal.

9 Palgad ja muud tööjõukulud

	2016	2015
	EUR	EUR
Palgad ja boonused	-487 854	-262 684
Sotsiaalkindlustuskulud	-110 611	-63 461
Ravikindlustuskulud	-13 386	-7 410
Muud kulud	-10 387	-1 150
Kokku	-622 238	-334 705

10 Muud tegevuskulud

	2016	2015
	EUR	EUR
Reklaamikulud	-381 309	-147 066
Kontorite rendikulud	-107 899	-55 772
Sisseostetud teenused	-439 213	-355 255
Muud tegevuskulud	-137 129	-134 464
Kokku	-1 065 550	-692 557

11 Materiaalne põhivara

	Mööbel ja seadmed	KOKKU
	EUR	EUR
Soetusmaksumus		
Seisuga 31. detsember 2014	67 845	67 845
Soetused	59 224	59 224
Kursivahed	-15 238	-15 238
Seisuga 31. detsember 2015	111 831	111 831
Soetused	31 840	31 840
Kursivahed	7 326	7 326
Seisuga 31. detsember 2016	150 998	150 998
Amortisatsioon ja väärtuse langus		
Seisuga 31. detsember 2014	-46 835	-46 835
Aruandeaasta amortisatsioonikulu	-8 365	-8 365
Kursivahed	10 857	10 857
Seisuga 31. detsember 2015	-44 343	-44 343
Aruandeaasta amortisatsioonikulu	-17 850	-17 850
Kursivahed	-3 538	-3 538
Seisuga 31. detsember 2016	-65 731	-65 731
Bilansiline jääkmaksumus		
Seisuga 31. detsember 2016	85 267	85 267
Seisuga 31. detsember 2015	67 488	67 488

12 Immateriaalne põhivara

	Tarkvara	Kokku
	EUR	EUR
Soetusmaksumus või -väärtus		
Seisuga 31. detsember 2014	131 110	131 110
Soetused	2 096	2 096
Kursivahed	-27 068	-27 068
Seisuga 31. detsember 2015	106 138	106 138
Soetused	142 431	142 431
Kursivahed	773	773
Seisuga 31. detsember 2016	249 342	249 342
Amortisatsioon ja väärtuse langus		
Seisuga 31. detsember 2014	-55 176	-55 176
Aruandeaasta amortisatsioonikulu	-23 700	-23 700
Kursivahed	11 120	11 120
Seisuga 31. detsember 2015	-67 756	-67 756
Aruandeaasta amortisatsioonikulu	-20 160	-20 160
Kursivahed	-479	-479
Seisuga 31. detsember 2016	-88 395	-88 395
Bilansiline jääkmaksumus		
Seisuga 31. detsember 2016	160 946	160 946
Seisuga 31. detsember 2015	38 382	38 382

13 Raha ja pangakontod

	31. detsember 2016	31. detsember 2015
	EUR	EUR
Sularaha	22	142
Pangakontod	336 361	73 943
Kokku	336 383	74 084

14 Nõuded klientidele

Seisuga 31. detsember 2016	Tähtaeg ei ole ületatud, väärtus ei ole langenud	Tähtajaks maksmata, kuid väärtus ei ole langenud	Väärtus on langenud	Kokku
Klientidele antud laenude brutosumma	7 259 224	127 429	1 117 206	8 503 859
Muud klientidele antud laenud	0	0	0	0
Kogunenud laenuintressid	155 443	83 535	697 919	936 896
Laenude väärtuse languse katteks moodustatud eraldis	0	0	-1 614 813*	-1 614 813
Kokku	7 414 667	210 964	200 312	7 825 942

Seisuga 31. detsember 2015	Tähtaeg ei ole ületatud, väärtus ei ole langenud	Tähtajaks maksmata, kuid väärtus ei ole langenud	Väärtus on langenud	Kokku
Klientidele antud laenude brutosumma	4 577 574	229 517	514 265	5 321 356
Muud klientidele antud laenud	4 327	0	0	4 327
Kogunenud laenuintressid	51 349	191 955	467 097	710 401
Laenude väärtuse languse katteks moodustatud eraldis	0	0	-962 910*	-962 910
Kokku	4 633 250	421 472	18 472	5 073 174

* Sh esinenud, kuid teatamata kahjud
Täiendav informatsioon eraldiste kohta on toodu lisas 8.

15 Muud varad

	31. detsember 2016	31. detsember 2015
	EUR	EUR
Inkassofirmade nõuded	69 730	69 447
Nõuded emaettevõtte vastu (lisa 21)	268 000	0
Muud varad	6 619	11 818
Kokku	344 349	81 267

16 Laenud ja võlakirjad

	31. detsember 2016	Järelejäänud tähtaeg		Valuuta	Intress
		Kuni 1 aasta	1–5 aastat		
Investoritelt saadud laenud	3 214 693	1 501 603	1 713 090	EUR, MDL, USD	10–16%
Võlakirjad A4	210 000	210 000	0	EUR	16%
Võlakirjad A5	506 000	506 000	0	EUR	16%
Võlakirjad A6	505 000	505 000	0	EUR	16%
Võlakirjad A7	1 270 424	0	1 270 424	EUR	14–15%
Võlakirjad A8	449 080	0	449 080	EUR	14%
Kogunenud intressid	98 573	98 573	0	EUR, MDL	
Kokku	6 253 770	2 821 176	3 432 594		

	31. detsember 2015	Järelejäänud tähtaeg		Valuuta	Intress
		Kuni 1 aasta	1–5 aastat		
Investoritelt saadud laenud	2 727 927	1 647 927	1 080 000	EUR, MDL, USD	10–16%
Võlakirjad A4	240 000	0	240 000	EUR	16%
Võlakirjad A5	506 000	0	506 000	EUR	16%
Võlakirjad A6	530 000	0	530 000	EUR	16%
Kogunenud intressid	44 829	44 829	0	EUR, MDL	
Kokku	4 048 756	1 692 756	2 356 000		

2017. aasta jaanuaris ja veebruaris pikendati 495 000 € väärtuses laenude tähtaega 1–2 aasta võrra. Kontsernil on pangas krediidiilin, millest oli 2016. aasta 31. detsembri seisuga kasutamata 55 000 €.

17 Muud kohustised

	31. detsember 2016	31. detsember 2015
	EUR	EUR
Võlad tarnijatele	62 155	26 897
Võlad töötajatele	57 940	8 637
Maksukohustis	261 774	73 622
Edasilükkunud müügitulu	0	1 801
Muud kohustised	48 541	1 467
Kokku	430 409	112 424

18 Aktsiakapital

	31. detsember 2016	31. detsember 2015
	EUR	EUR
Aktsiakapital	275 200	275 200
Aktsiate arv	43 000	43 000
Aksia nimiväärtus	6,40	6,40

Kõik emiteeritud aktsiad on heaks kiidetud ja nende eest on täielikult tasutud.

2016. aastal on aktsionärid välja kuulutanud ja välja maksnud dividende summas 177 000 € (2015: 180 000 €).

19 Investeeringud tütarettevõtetesse

Nimi	Riik	Osalus	
		31. detsember 2016	31. detsember 2015
IuteCredit SRL	Moldova	100%	100%
IuteCredit Albania SHA	Albaania	100%	100%

IuteCredit SRL osteti 28. novembril 2008.
 IuteCredit Albania SHA asutati 4. augustil 2014.

20 Õiglase väärtuse mõõtmine

Suurema osa kontserni varade ja kohustiste bilansiline väärtus on ligilähedane nende õiglasele väärtusele.

Kui finantsseisundi aruandes kajastatud finantsvarade ja -kohustiste õiglast väärtust ei ole võimalik aktiivsete turgude andmete põhjal tuletada, tehakse õiglane väärtus kindlaks mitmesuguste hindamismeetodite abil, kus kasutatakse erinevaid matemaatilisi mudeleid. Võimalusel põhinevad nende mudelite sisendid jälgitavatel turuandmetel, nende puudumisel määratakse õiglane väärtus aga hinnanguliselt. Käesoleva raamatupidamise aastaaruande puhul mainitud meetodeid üldjuhul ei kasutatud, sest kontserni finantsseisundi aruandes selliseid finantsvarasid ega -kohustisi ei ole. Aruandeperioodil ümberklassifitseerimisi tasemete vahel ei toimunud. Laenu ja intressid kajastatakse 3. taseme all, kuna nende puhul kasutatakse olulisi mittejälgitavaid sisendeid.

Õiglase väärtuse hierarhia finantsinstrumentide puhul, mida ei mõõdeta õiglasest väärtuses, 31. detsember 2016 (EUR):

		Õiglase väärtuse hindamine, võttes aluseks			Kokku
		Noteeritud hinnad aktiivsel turul (tase 1)	Olulised jälgitavad sisendid (tase 2)	Olulised mitte-jälgitavad sisendid (tase 3)	
	Hindamis-kuupäev				
Varad, mille õiglase väärtus on aruandes avalikustatud	31. detsember 2016				
Laenu- ja intressinõuded klientidele		0	0	7 825 942	7 825 942
Kohustised, mille õiglase väärtus on aruandes avalikustatud	31. detsember 2016				
Laenumaksed ja kogunenud intressivõlad		0	0	6 253 770	6 253 770
Varad, mille õiglase väärtus on aruandes avalikustatud	31. detsember 2015				
Laenu- ja intressinõuded klientidele		0	0	5 073 174	5 073 174
Kohustised, mille õiglase väärtus on aruandes avalikustatud	31. detsember 2015				
Laenumaksed ja kogunenud intressivõlad		0	0	4 048 756	4 048 756

21 Seotud osapooled

Seotud osapoolteks loetakse osapooli, kellest üks omab teise üle kontrolli või olulist mõju finants- ja äritegevust puudutavate otsuste tegemisel. Seotud osapooled on aktsionärid, nõukogu ja juhatuse liikmed, juhtkonna võtmeisikud, nende lähisugulased ja enamusosalusega ettevõtted ning sidusettevõtted.

IuteCredit Europe AS-i 100% omanik on Eestis registreeritud ettevõtte Alarmo Kapital OÜ.

Seotud osapooltega tehakse tehinguid tavapärase äritegevuse käigus. Seotud osapooltega tehtud tehingute mahud, saldod aasta lõpu seisuga ning tehingutega seotud tulud ja kulud on aruandeaastal järgmised:

		Seotud osapooltelt saadud laenud	Muud nõuded emaettevõttele	Võlgnevused seotud osapooltele
Aktsionärid	2016	50 000	268 000	70 200
	2015	76 000	0	169 756
		Ostud seotud osapooltelt	Seotud osapooltele osutatud teenused	Seotud osapooltele antud laenudelt tasutud intressid
Aktsionärid	2016	46 964	2 730	15 712
	2015	46 000	0	12 132

22 Emaettevõtte kui eraldiseisva äriühingu konsolideerimata finantsaruanded

Emaettevõtte konsolideerimata raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Eesti Vabariigi raamatupidamise seadusega ning see ei vasta emaettevõtte konsolideerimata finantsaruannetele standardi IAS 27 "Konsolideerimata finantsaruanded" mõistes.

22.1 Koondkasumiaruanne 31. detsembril 2016 lõppenud majandusaasta kohta (EUR)

	2016	2015
Intressitulu	743 928	218 691
Intressikulu	-698 301	-517 599
Intressitulu kokku	45 627	-298 908
Muud tulud	143 407	7
Muud äritulud kokku	143 407	7
Tulud kokku	189 034	-298 901
Palgad ja muud tööjõukulud	-117 630	-75 821
Muud tegevuskulud	-150 275	-124 466
Amortisatsioonikulu	-3 173	-3 855
Tegevuskulud kokku	-271 078	-204 142
Kasum/kahjum valuutakursi muutustest	-10 694	14 640
Kasum/kahjum valuutakursi muutustest kokku	-10 694	14 640
Laekunud dividendid	1 449 000	188 000
Kasum enne maksustamist	1 356 263	-300 403
Tulumaks	0	0
Aruandeperioodi kasum	1 356 263	-300 403
Muu koondkasum		
Muu koondkasum, mis klassifitseeritakse järgmistel perioodidel ümber kasumiaruandesse:		
Kursivahede mõju välismaise äriüksuse tulemuste ümberarvestamisele	0	0
Muu koondkasum kokku	0	0
Kasumiosa, mis kuulub omanikele	1 356 263	-300 403
Koondkasum kokku, mis kuulub omanikele	1 356 263	-300 403

22.2 Finantsseisundi aruanne 2016. aasta 31. detsembri seisuga (EUR)

	31. detsember 2016	31. detsember 2015
Varad		
Raha ja pangakontod	201 738	1 763
Klientidele antud laenud	5 146 799	2 973 584
Ettemaksed	5 789	2 258
Muud nõuded	268 000	0
Muud finantsinvesteeringud	10 000	10 000
Materiaalne põhivara	3 919	2 645
Immateriaalne põhivara	164 321	2 133
Investeeringud tütarettevõtetesse	750 929	383 581
Varad kokku	6 551 495	3 375 964
Omakapital ja kohustised		
Laenud ja võlakirjad	5 934 602	3 968 029
Muud kohustised	42 933	13 237
Kohustised kokku	5 977 535	3 981 266
Aktiivkapital	275 200	275 200
Ülekurss	37 761	37 761
Jaotamata kasum	260 999	-918 263
Omakapital kokku	573 960	-605 302
Kohustised ja omakapital kokku	6 551 495	3 375 964

22.3 Omakapitali muutuste aruanne 31. detsembril 2016 lõppenud majandusaasta kohta (EUR)

	Aktiivkapital	Ülekurss	Jaotamata kasum	Kokku
Seisuga 1. jaanuar 2015	275 200	37 761	-437 860	-124 899
Aruandeaasta kahjum	0	0	-300 403	-300 403
Muu koondkasum	0	0	0	0
Koondkasum kokku	0	0	-300 403	-300 403
Makstud dividendid			-180 000	-180 000
Seisuga 31. detsember 2015	275 200	37 761	-918 263	-605 302
Seisuga 1. jaanuar 2016	275 200	37 761	-918 263	-605 302
Aruandeaasta kasum	0	0	1 356 262	1 356 262
Muu koondkasum	0	0	0	0
Koondkasum kokku	0	0	1 356 262	1 356 262
Makstud dividendid	0	0	-177 000	-177 000
Seisuga 31. detsember 2016	275 200	37 761	260 999	573 960

Emaettevõtte korrigeeritud konsolideerimata omakapital (emaettevõtte omakapital juhul, kui tütarettevõtte väärtust arvestatakse kapitaliosaluse meetodil) 31. detsembri seisuga:

	31. detsember 2016	31. detsember 2015
Emaettevõtte konsolideerimata omakapital	573 960	-605 302
Tütarettevõtte väärtus emaettevõtte konsolideerimata finantsseisundi aruandes (miinus)	- 750 929	-383 581
Tütarettevõtte väärtus arvutatuna kapitaliosaluse meetodil (pluss)	2 222 050	2 183 698
Kokku	2 045 082	1 194 815

22.4 Rahavoogude aruanne 31. detsembril 2016 lõppenud majandusaasta kohta (EUR)

	2016	2015
Äritegevus		
Kasum/kahjum enne maksustamist	1 356 262	-300 403
Korrigeerimised maksueelse kasumi neto rahavooga vastavusse viimiseks:		
Materiaalse ja immateriaalse põhivara amortisatsioon	3 173	3 855
Muud tulud	-140 670	0
Valuutakursside muutuste mõju	-10 693	-14 640
Intressitulu	-743 928	-218 691
Intressikulu	698 301	517 599
Tulumaksukulu	0	0
Dividendid tütarettevõtetest	-1 449 000	-188 000
Rahavood äritegevusest enne varade ja kohustiste muutust	-265 169	-200 280
Laenude ja muude varade muutus	-2 704 150	-256 576
Muutus laenu- ja võlakirjakohustistes	1 916 021	710 559
Muude kohustiste muutus	29 694	8 517
Laekunud intressid	967 879	236 118
Makstud intressid	-646 639	-516 102
Rahavood äritegevusest kokku	-437 195	182 516
Investeeringustegevus		
Materiaalse ja immateriaalse põhivara soetamine	-2 313	-1 430
Laekunud dividendid	1 449 000	188 000
Sissemakse tütarettevõtetesse	-367 348	0
Eesti Ühistupanga osade soetamine	0	-10 000
Rahavood investeeringustegevusest kokku	1 079 339	176 570
Finantseerimistegevus		
Makstud dividendid	-177 000	-180 000
Rahavood finantseerimistegevusest kokku	-177 000	-180 000
Raha ja rahalähendite muutus	199 975	-21 194
Raha ja rahalähendid aruandeaasta alguses	1 763	22 957
Raha ja rahalähendite muutus	199 975	-21 194
Raha ja rahalähendid aruandeaasta lõpus	201 738	1 763
	31. detsember 2016	31. detsember 2015
Raha ja rahalähendid:		
Sularaha	0	0
Piiranguteta arvelduskonto	201 738	1 763

23 Kasumi jaotamise ettepanek

IuteCredit Europe AS-i juhatus teeb aktsionäridele ettepaneku kanda kasum jaotamata kasumisse järgmiselt:

Ettevõtte jaotamata kasum:

Jaotamata kasum seisuga 31. detsember 2015	1 212 919
2016. aastal väljamakstud dividendid	-177 000
2016. aruandeaasta kasum	1 047 286
Jaotamata kasum seisuga 31. detsember 2016	2 083 205
Dividendide väljamaksmine	-262 000
Sissemakse kohustuslikku reservkapitali	-27 520
Jaotamata kasumi jääk pärast kasumi jaotamist	1 793 685

24 Juhatusel allkirjad 2016. majandusaasta aruandele

Ettevõtte juhatus on kinnitanud 2016. aasta tegevusaruande ja raamatupidamise aastaaruande.

Juhatusel koostatud aastaaruanne koosneb tegevusaruandest, raamatupidamise aastaaruandest, kasumi jaotamise ettepanekust ja sõltumatu vandeaudiitori aruandest. Ettevõtte nõukogu on aastaaruande läbi vaadanud ja aktsionäride üldkoosolekule esitamiseks heaks kiitnud.

28. aprill 2017

Tarmo Sild

Juhatusel liige

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

luteCredit Europe AS aktsionäridele

Arvamus

Oleme auditeerinud luteCredit Europe AS ja tema tütarettevõtjate (kontsern) konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab konsolideeritud finantsseisundi aruannet seisuga 31. detsember 2016 ning eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta konsolideeritud koondkasumiaruannet, konsolideeritud omakapitali muutuste aruannet, konsolideeritud rahavoogude aruannet ja konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisasid ning konsolideeritud aastaaruande koostamisel kasutatud peamiste arvestuspõhimõtete kokkuvõtet.

Meie arvates kajastab kaasnev konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistes osades õiglaselt kontserni finantsseisundit seisuga 31. detsember 2016 ning sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta konsolideeritud finantstulemust ja konsolideeritud rahavoogusid kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt.

Arvamuse alus

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti). Meie kohustusi vastavalt nendele standarditele kirjeldatakse täiendavalt meie aruande osas „Vandeauditori kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga“. Me oleme kontsernist sõltumatud kooskõlas kutseliste arvestuseksperptide eetikakoodeksiga (Eesti), ja oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt eetikakoodeksi nõuetele.

Me usume, et auditi tõendusmaterjal, mille oleme hankinud, on piisav ja asjakohane aluse andmiseks meie arvamusele.

Muu informatsioon

Juhtkond vastutab muu informatsiooni eest. Muu informatsioon hõlmab tegevusaruannet, kuid ei hõlma konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet ega meie asjaomast vandeauditori aruannet.

Meie arvamus konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni ja me ei tee selle kohta mingis vormis kindlustandvat järeldust.

Seoses meie konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga on meie kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seda tehes, kas muu informatsioon oluliselt lahkneb konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandest või meie poolt auditi käigus saadud teadmistest või tundub muul viisil olevat oluliselt väärkajastatud.

Kui me teeme tehtud töö põhjal järelduse, et muu informatsioon on oluliselt väärkajastatud, oleme kohustatud sellest faktist aru andma. Meil ei ole sellega seoses millegi kohta aru anda.

Juhtkonna ja nende, kelle ülesandeks on valitsemine, kohustused raamatupidamise aastaaruande osas

Juhtkond vastutab konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamise ning õiglase esitamise eest kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt ning sellise sisekontrollisüsteemi eest nagu juhtkond peab vajalikuks, võimaldamaks konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande korrektset koostamist ja esitamist ilma pettustest või vigadest tulenevate oluliste väärkajastamisteta.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhtkond kohustatud hindama kontserni suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana, esitama infot, kui see on asjakohane, tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja kasutama tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi, välja arvatud juhul, kui juhtkond kavatseb kas kontserni likvideerida või tegevuse lõpetada või tal puudub sellele realistlik alternatiiv.

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, vastutavad kontserni raamatupidamise aruandlusprotsessi üle järelevalve teostamise eest.

Vandeaudiitori kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne tervikuna on kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja anda välja vandeaudiitori aruanne, mis sisaldab meie arvamust. Põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, kuid see ei taga, et olulise väärkajastamise eksisteerimisel see kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti) läbiviidud auditi käigus alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad üksikult või koos mõjutada majanduslikke otsuseid, mida kasutajad konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande alusel teevad.

Kasutame auditeerides vastavalt rahvusvaheliste auditeerimise standarditele (Eesti) kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi kogu auditi käigus. Me teeme ka järgmist:

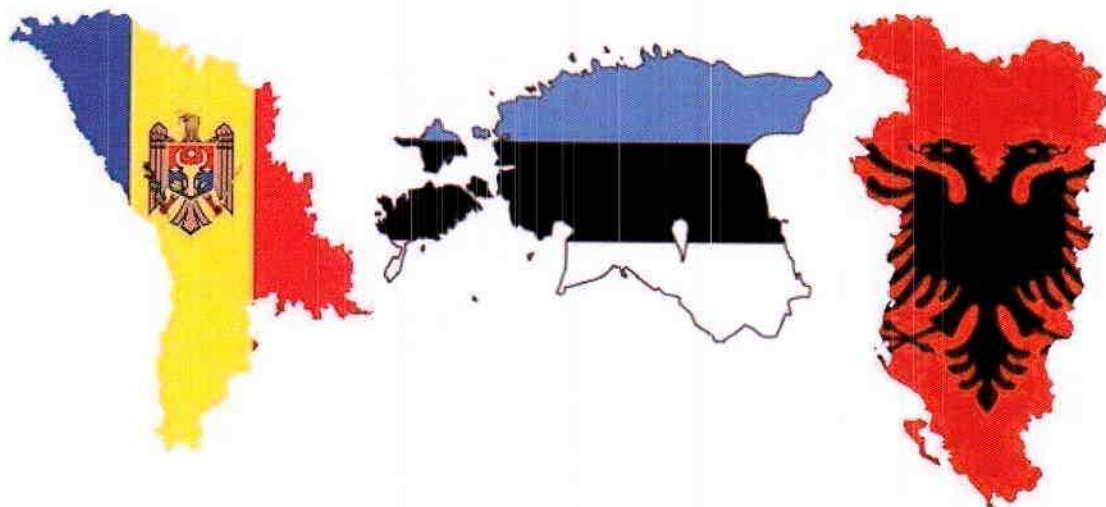
- teeme kindlaks ja hindame konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kas pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamise riskid, kavandame ja teostame auditiprotseduuri vastuseks nendele riskidele ning hangime piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali, mis on aluseks meie arvamusele. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada salakokkulepet, võltsimist, info esitamata jätmist, vääresitiste tegemist või sisekontrolli eiramist;
- omandame arusaamise auditi puhul asjaspepuutuvast sisekontrollist, et kavandada nendes tingimustes asjakohaseid auditiprotseduure, kuid mitte arvamuse avaldamiseks kontserni sisekontrolli tulemuslikkuse kohta;
- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhtkonna arvestushinnangute ja nendega seoses avalikustatud info põhjendatust;
- teeme järelduse juhtkonna poolt tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi kasutamise asjakohasuse kohta ja saadud auditi tõendusmaterjali põhjal selle kohta, kas esineb olulist ebakindlust sündmuste või tingimuste suhtes, mis võivad tekitada märkimisväärset kahtlust kontserni suutlikkuses jätkata jätkuvalt tegutsevana. Kui me teeme järelduse, et eksisteerib oluline ebakindlus, oleme kohustatud juhtima vandeaudiitori aruandes tähelepanu konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes selle kohta avalikustatud infole või kui avalikustatud info on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamust. Meie järeldused põhinevad vandeaudiitori aruande kuupäevani saadud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad siiski kahjustada kontserni suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana;
- hindame konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne esitab aluseks olevaid tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglane esitusviis;
- hangime kontserni majandusüksuste või äritegevuste finantsteabe kohta piisava asjakohase tõendusmaterjali, et avaldada arvamus kontserni konsolideeritud finantsaruannete kohta. Me vastutame kontserniauditi juhtimise, järelevalve ja läbiviimise eest. Me oleme ainuvastutavad oma auditiarvamuse eest.

Me vahetame nendega, kelle ülesandeks on valitsemine, infot muu hulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning märkimisväärsete auditi tähelepanekute kohta, sealhulgas mis tahes sisekontrolli märkimisväärsete puuduste kohta, mille oleme tuvastanud auditi käigus.

Tallinn, 28. Aprill 2017

Olesia Abramova
Vandeaudiitori number 561
Ernst & Young Baltic AS
Audiitorettevõtja tegevusloa number 58

Müügitulu jaotus tegevusalade lõikes

Tegevusala	EMTAK kood	Müügitulu (EUR)	Müügitulu %	Põhitegevusala
Valdusfirmade tegevus	64201	0		Jah

Sidevahendid

Liik	Sisu
Telefon	+372 6229177
Faks	+372 6400260
E-posti aadress	mariliis.sammul@iutecredit.com